

Μετάνοια, ένα ανεκτίμητο δώρο για τον άνθρωπο (Αρχιμανδρίτης Ζαχαρίας Ζάχαρου, Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=161779>]

Ο άνθρωπος έπεσε από υπερηφάνεια, η οποία, κατά τον Γέροντα Σωφρόνιο, είναι σκοτάδι απαίσιο, ο αντίποδας της Θείας Αγαθοσύνης. Η υπερηφάνεια είναι η αρχή του κακού, η ρίζα κάθε τραγωδίας. Σε αυτή βρίσκεται η ουσία του άδη. Η υπερηφάνεια είναι εκείνο το «σκότος το εξώτερον», στο οποίο διαμένοντας ο άνθρωπος αποχωρίζεται από τον Θεό της αγάπης[11]. Η σωτηρία από αυτόν τον άδη είναι πλέον δυνατή στον άνθρωπο μόνο με τη μετάνοια και την αποδοχή του λόγου του Θεού ως του μοναδικού νόμου της υπάρξεώς του.

«Ο ουρανός και η γη παρελεύσονται, οι δε εμοί λόγοι ου μη παρελεύσονται»[12], είπε ο Κύριος και πάλι «εάν μη πιστεύσητε ότι Εγώ Ειμι, αποθανείσθε εν ταις αμαρτίαις υμών»[13]. Η εξουσία των λόγων αυτών είναι μοναδική και το κύρος αποφασιστικό μέχρι τέλους. Γεμάτος θάμβος ο άνθρωπος και στηριγμένος στο λόγο του Θεού αρχίζει να κατανοεί το μέγεθος της αμαρτίας του. Αντιλαμβάνεται ότι η ανυπακοή του στην αιώνια εντολή του Θεού τον κατέστησε παράφρονα και δέσμιο του άδη, όπου αποχωρίζεται από τον Θεό της αγάπης και νεκρώνεται πνευματικά. Ο θάνατος γίνεται ασυμβίβαστος με την ύπαρξή του και η αιωνιότητα κρούει τη θύρα της καρδιάς του[14]. Κάθε τι που υπόκειται στη φθορά εμφανίζεται στον άνθρωπο χωρίς καμία αξία[15].

Συγχρόνως ο άνθρωπος έλκεται με πόθο από το υπέροχο μεγαλείο του λόγου του Ευαγγελίου, που του απευθύνεται με θεοπρεπή ευγένεια. Ο Χριστός τον βεβαιώνει ότι δεν ήλθε στον κόσμο για να τον κρίνει, αλλά για να δώσει τη ζωή Του «λύτρον αντί πολλών», να υψωθεί επί του Σταυρού και με την εις τέλος αγάπη Του[16] να τον ελκύσει προς Εαυτόν[17]. Ο Χριστός καλεί τον άνθρωπο σε μετάνοια και με την εκπλήρωση των εντολών της αγάπης να υψωθεί και πάλι στο Φως της θείας Αγάπης, η οποία «δεν είναι εκ της γης, αλλά εκ του Ουρανού»[18]. Η ανταπόκριση στη δωρεά Του γίνεται με την ακραία σε ένταση μετάνοια. Ο Θεός αγαπά «εις τέλος» και ο άνθρωπος τετρωμένος από την αγάπη Του παραδίδεται στην «εις

τέλος» μετάνοια και ευχαριστία.

Όταν το ρήμα του Θεού αγγίξει τον άνθρωπο, η θεία αγάπη ως «πυρ» διαπερνά την καρδιά του. Αυτό το «πυρ ήλθε βαλείν επί την γην»[19] ο Χριστός. Ο άνθρωπος αποδεχόμενος το κάλεσμα του Θεού, με καρδιά φλεγόμενη, βρίσκει λύση στο πνευματικό και αιώνιο αδιέξοδο της αμαρτίας του, τον θάνατο, στην αληθινή μετάνοια. Το πνεύμα του ανθρώπου διψά για την αιωνιότητα του Θεού και πλήττεται στο κέντρο της υπόστασώς του από την αμαρτία, τον πόνο και τον θάνατο, που βαραίνουν τη γη. Η συναίσθηση του ανθρώπου ότι με την αμαρτία του βυθίζεται στον αιώνιο θάνατο όχι μόνο ο ίδιος, αλλά και όλο το σύμπαν, πληγώνει θανάσιμα την καρδιά του. Ο άνθρωπος κατανοεί ότι η αμαρτία του δεν είναι απλά η αθέτηση κάποιων ηθικών αρχών. Βιώνει την αμαρτία του ως την απόσπαση του από την αιώνια ζωή του Θεού, για την οποία κτίσθηκε και για την οποία προοριζόταν[20]. Ο άνθρωπος απεγνωσμένος παραδίδει πλέον τον εαυτό του στη μετάνοια με απaráκλητο πένθος προς τον Μόνο δυνάμενο να τον σώσει.

Σύμφωνα με τον Γέροντα Σωφρόνιο, «η μετάνοια είναι ανεκτίμητο δώρο προς την ανθρωπότητα. Η μετάνοια είναι το θείο θαύμα για την αποκατάστασή μας μετά την πτώση. Η μετάνοια είναι έκχυση θείας εμπνεύσεως πάνω μας, με τη δύναμη της οποίας ανεβαίνουμε προς τον Θεό, τον Πατέρα μας, για να ζήσουμε αιώνια στο φως της αγάπης Του. Με τη μετάνοια συντελείται η θέωσή μας. Αυτό είναι γεγονός με ασύλληπτο μεγαλείο. Η δωρεά αυτή έγινε δυνατή με την προσευχή του Χριστού στη Γεθσημανή, με τον θάνατό Του στον Γολγοθά, και την Ανάστασή Του (βλ. Λουκ. κδ 45-47)»[21].

Τον δρόμο αυτό, που ο Κύριος τέλεσε κατά τον άθλο της κενώσεώς Του, τον προτείνει στον άνθρωπο που μετανοεί ως «υπόδειγμα» ζωής[22]. Η αδίστακτη πίστη στη θεότητα του Ιησού και στον αιώνιο λόγο Του γεννά στον μετανοούντα την πνευματική ανδρεία. Αυτή δίνει στον πιστό τη δύναμη να μη δειλιάσει και οπισθοχωρήσει μπροστά στο φοβερό όραμα της αβύσσου, που πρέπει να διέλθει με τη μετάνοιά του για να φθάσει από την πτώση του στη Θεία αιωνιότητα[23].

[Συνεχίζεται]

[11] Αρχιμ. Σωφρονίου, *Οψόμεθα τον Θεό καθώς εστι*, Έσσεξ Αγγλίας ³1996, σ. 45-46.

[12] *Μαρκ.* 13, 31.

[13] *Ιωάν.* 8,24.

[14] Πρβλ. *Οψόμεθα τον Θεό καθώς εστι*, σ. 25.

[15] Πρβλ. *Οψόμεθα τον Θεό καθώς εστι*, σ. 24.

[16] Βλ. *Ιωάν.13,1*.

[17] Βλ. *Ιωάν. 12,32*.

[18] Βλ. *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι*, σ. 273.

[19] *Λουκ. 12,49*.

[20] Βλ. Αρχιμ. Σωφρονίου, *Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, Έσσεξ Αγγλίας* ⁷1995, σ. 37

[21] *Οψόμεθα τον Θεό καθώς εστι*, σ. 45-46.

[22] Βλ. *Ιωάν. 13,15*.

[23] Βλ. *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι*, σ. 258.